

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGY-
LET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOSZVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, kizsádkák és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Garantált

fajtiszta erfurti

vetőmagvakat
gazdasági gépeket
méhészeti cikkek

stb. legjobb minőségben és
legolcsóbban szerezzük be az

E. G. E. Gép és Magosztályánál

HANN és TÁRSA

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.-nál

Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria No. 11.

Telefon: 236. — Sürgőnycim: Hanncomp.

Arézgalic és formalin csira- bántó hatásáról.

Irta: Dr. Friedl Gusztáv.

Minden gazdaságban, ahol modern irány-
elvek szerint történik a gazdálkodás, szokásos a
vetőmagvakat elvetés előtt csiráztatni azon célból,
hogy megállapítsák a felhasználandó vetőmag
csiraképességét, csiraerélyét. Ezzel a vetőmag-
szükségletet is pontosan meghatározzák. Az
ilyen csiráztatásokat csiraszekrényekben, nedves
földön, vagy homokon szokás végezni. A csi-
ráztatásnál az volt eddig a szokás, hogy lehe-
tőleg a legelőnyösebb hőmérsékletnél, tehát
18 és 20 C° között történjék az.

Ilyen módon vizsgálták meg mindeddig
a csávázószer hatását is a magvak csiraké-
pességére. Feltűnő volt, hogy a laboratórium
csiráztatási vizsgálata rézgalic és formalinnal
csávázott magoknál rendszerint nem mutattak
a két csávázószer rovására lényegesebb csira-
bántó hatást. Ezzel szemben a gyakorlatban
ugy a rézgalicnál, mint a formalinnál gyakran
teltek olyan tapasztalatokat, hogy súlyosan bánt-
ják a csávázószer a vetőmagvak csiraerélyét.

Igen érdekes kísérleteket végeztek e kér-
dés végleges megvilágítása ügyében legutóbb
Dr. E. Molz a hallei növénykörtani intézetben
és megállapította, hogy a gyakorlatban az ilyen
káros tünetek leginkább akkor következnek be,
ha a vetés ideje hűvösebb időjárással esik
egybe. Amikor meleg időjárás van és ez meg-
közelíti a laboratóriumi vizsgálatoknál uralkodó
átlaghőmérsékletet, akkor a szabadföldi kísér-
leteknél is ugyan oly csekély mértékben mu-
tatozik a csávázószer csirabántó hatása, mint
a laboratóriumban.

Ha azonban laboratóriumi kísérleteknél is
ügyelünk arra, hogy a csiráztatóba a hideg
időjárásnak megfelelő kb. 6 C° feletti hőmér-
sékletet megtartsuk, egész más képet nyerünk
az egyes csávázószernek hatásáról a csira-
képességre. Összehasonlítás végett közöljük
Dr. E. Molznak egynéhány kísérleti adatait.

I. 12—20° között végzett csiráztatások:

	100 magból kihajtott 13 nap alatt	A zöld hajtások összsúlya
1. csávázatlan	96	10.9 gr.
2. 0.1% Formalin- csávázás	95	9.3 gr.

II. 6°-nál végzett csiráztatások:

	100 magból kikelt 19 nap alatt	A zöld hajtások összsúlya
1. csávázatlan	81.5	8.3 gr.
2. 0.1% Formaldehyd- csávázás	53	6.0 gr.

Fenti táblázatból kivüláglik, hogy lényege-
sen nagyobb mértékben romlott ugyanazon
csávázószerrel csávázott vetőmagok csiraké-
pessége akkor, amikor alacsony hőfoknál tör-
ténik a csiráztatás.

Igen érdekesen mutatkozik ez a tünet az
alábbi, harmadik táblázatban, ahol egyidejűleg
a rézgalic és Formalin csávázószerrel melletti,
higanycsávázószerrel is kipróbált E. Molz. Fel-
tűnő, hogy ugyanakkor, amikor a rézgalic és
Formalin a 6° körüli csiráztatásnál a vetőmag-
csiraerélyét igen nagy mértékben bántották, ak-
kor a higanycsávázószer egyenesen serkentő
hatást mutat.

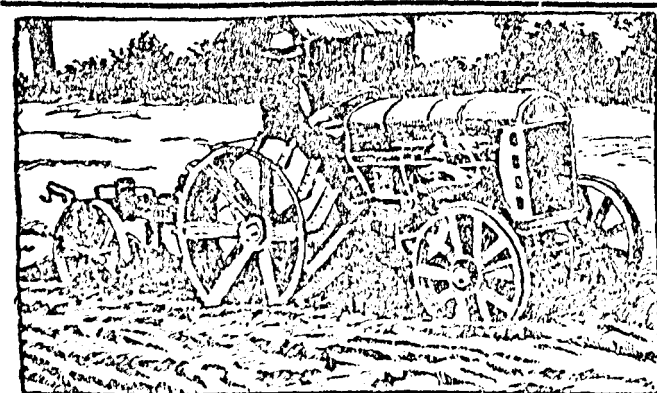
Magyarországon a higanycsávázószerrel
közül ily stimuláló hatást a Higosannál tapasztal-
tak. E szerint a rézgaliccsávázott buza-
parcellát katasztr. holdanként 12 mázsa termelt,
míg a Higosannal pácolt után 17.6 mázsa volt a
termés. Ezen nagy terméskülönbségek csakis
egyrészt a rézgalic csirabántó hatásának, más-
részt a Higosan higanyos csávázószer stimuláló
hatásának tudhatók be.

III. 6°-nál végzett csiráztatás:

	100 magból kikelt 35 nap mulva	A zöld hajtások összsúlya
Csávázatlan	89	9.7 gr.
0.1% Formalin	30	2.7 gr.
0.5% Rézgalic	58	4.8 gr.
Higanycsávázószer	94	11.1 gr.

A legutóbbi időkben Dr. Molz e kísérle-
tezekbe a modernné vált porcsávázószerrel
is bevonta és a hallei növénykörtani intézetben
számos kísérletet végzett, többek között a Por-
zol-lal is, és meglepetéssel állapította meg,
hogy ilyen alacsony hőfoknál való csiráztatás
esetén a porcsávázó szer frappáns stimuláló
hatást mutatnak, amely gyakran 40% kal emeli
a fiatal csiranövények súlyát.

Ezen tapasztalatok alapján célszerűnek
látszik, hogy ily irányu alacsony hőfoknál tör-
ténő csiráztatások, nemcsak csávázószerrel csi-
rabántó hatásának megállítására, hanem a késő
őszi eső vetőmagmennyiség meghatározására
nálunk is általánosan felhasználtassanak.

Legújabb típusu FORDSON TRAKTOROK

3731 gazdasági gépek és autók, HOFFER és SCHRANTZ
cséplőgépek lerakata

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

Ahol a mai naptól kezdve a gyár utasítására mélyen leszállított
árakon részletfizetésre szerezheti be gépszükségletét.

A szőlőtrágyázás mikéntje.*

(Írta: D. M.)

Akár mikor, akár mivel és akárhogyan szőlőt trágyázzni: *nem mindegy*. A szőlőtrágyázás ideje az ősz, a tél, ha lehet, de az erdélyi karikás le lévén fektetve, tehát termőhajtás és maga a tőke letaposása és így könnyen elölrése nélkül nem lehet; és ideje még a kora tavasszal a tőkék kifedése, esetleg már a karikázás elvégzése után, ha esetleg a szőlő már nem rügyezik.

Ez utóbbit, a tavaszi trágyázást végzik legelőbbén úgy, hogy a tőke sorok közé kupacsokba széthordott trágyát első, azaz ugar kapáláskor a „széteregetett” trágyát beássák, mások csak bekapálják a talajba. Ez a legrosszabb. Állítani könnyű, de be kell bizonyítani, hogy ez rossz, pedig a gazdák 90% így csinálja. Kisérjük figyelemmel mi történik a trágya anyagával, mert magát a trágyát a növény gyökere fel nem szívja, tehát csak az oldatát szívja fel a legfinomabb hajszálgyökerek végén levő gyökérgyökereken át. Erre feleli a gazda, ez egészen talál, mert a trágyaoldata esős esetében a laza talajba beszivódik a szőlő gyökereihez.

Most felteszem a kérdést, milyen mélyen vannak az erdélyi karikás (combmivelet) gyökerei? Felelet: a tőke életét fenntartó és valódi talp gyökerei 35—40 centiméter mélyen vannak. A 30 és 35 cm. magasabban levő gyökereket *harmat gyökereknek* hívjuk, ezeket minden tavasszal a gazdák leszokiák vágatni, mert egy részük a hibás, mélyen ültetett oltványok nemes részéből nő ki, ezek túl erősödnek és az amerikai alany és gyökérrész fejlődésében vissza marad, sőt elsatnyul, ha a nemes gyökerek túl erősödnek; de sok esetben ezeket a nemes gyökereket ellepi a filloxera és az elsatnyult amerikai meg a filloxera által tönkretett nemes rész között a szőlőtőke tönkre menti, 2 szék közt a pad alatt marad, tehát minden évben harmat gyökereztetünk. Harmadik eset, hogy szárazság esetén az elsatnyult amerikai alany nem tudja táplálni a nemes, a nemes részből nőtt gyökérszálak száraz talajrétegben lévén, oldott tápanyag nincs, tehát nem táplálkozhatnak. Mindezen esetekben a gazda issza meg a levét, mert a szőlőbogó apró marad. Ha pedig ősz felé esik az eső, a bogyók növése fordítják a felszivódott tápanyagot és így háttérbe marad a cukor képződés.

Tehát a felül elszórt és aláasott (kapált) trágyázással a felszíni u. n. *harmat gyökereket* hizlaljuk, hogy legyen bővön, amiket *lenyuzasunk* az u. n. harmat gyökerezéssel.

Kérem nézzenek végig egy ilyen harmat gyökerezés! Először a kapával talaj elhuzáskor jó néhányszor oldalba ütök a tőkét, ez ugyan annyi sebzés. De és itt jön a java: a meredek oldalon levő szőlő felső részében a talaj lekopott, itt alig tengődnek a tőkék a még megmaradt talpgyökereken, itt nincs harmatgyökér. A szőlő aljában 4—20 cm-éter mélyen le van takarva minden tőke *oltássebe*. Itt soha se vágják ki a földet eléggé. Itt van aztán dusan levágatlan vastag harmatgyökér, ott ahol kitakarták, egy rossz kacorral, késsel alólról felfelé való vágással legtöbbször felhasítják a letépett gyökérrel a szőlő fájáról a héjat. — Ezek a helytelen ültetés, helytelen (lehúzó) kapálás, eső lemosás, vízvezető kigyó utak és iszapfogók hiányának a következményei.

Láttam tőke közvetlen tövét trágyázató gazdákat is. Itt kétféle hiba van. Először, ha a trágya érlelen a tőke gyökere a trágyával érintkező részén megpenészedik, sőt a héja le is válik. Másodsor, ha a trágya érlelt is, de nincsenek tápfelviruló gyökerek. Én sohase láttam a pipaszár oldalán szívó pipás embert. Ha pedig gyökereket nevel, a fentl. eset áll be, t. i. hizlalunk harmatgyökereket, hogy legyen

* Felelet e tárgyban a szerkesztőséghez intézett kérdésre.

újra mit nyuzni és alkalom a tőkét agyon sebezni. (Ebből kap a tőke bővön közönséges kapáláskor is.)

Mit tegyünk hát?...

Az érlelen trágyát rakassuk melegágy formára és jól letaposva egy arasznyi vastag földdel takarjuk le, ott érleljük meg.

Érett trágyát hordassuk kupacokba a sorok közé és most minden 2 tőke talp gyökerei közé sor közepén ássunk 38—40 cm. mély (aljban 30 cm. tetőn 40 cm. mély) ásó nyom szélességű ügyes négyszögű lukakat. Luk ásáskor sok finom szőlő gyökereit elvágunk, sőt ha jó éles az ásó, a gödrök oldalán ügyesen el is kell vágni a gyökereket. Most 1 jó nagy lapát, esetleg — ha van elég — 2 lapát érett trágyát terítünk e kis gödör fenekére és a kiásott talajt reá lökjük. Sem keresztbe, sem lefelé sáncot (árkot) ásni nem szabad, mert nagy eső esetén végig kimossa a víz; igen nagy kárt tehetünk. A talaj is, a trágya is lefut. Az első esetben a felül elszórt trágyázásnál sok trágya marad felszínen és ezt az esővíz, mint könnyebbet futva viszi le. Olyan eső pedig, hogy 35—40 cm. mélyre a levét levigye, alig ha esik, mert a talaj a legkitűnőbb filtráló gép.

A hová az érett trágyát helyezzük, oda nő a gyökér, illetve oda ér egy hajszál vastagságú gyökér és ez 1 év alatt tollszár vastag lesz és ha a trágya elég nedvességet tartalmaz, úgy oldott tápanyagát a gyökér felszívhatja. Erről a gazda a trágyázás második évében könnyen meggyőződik, ha egy ilyen trágyázott fészket kiás ovatosan, abba megbőjtösödött szőlő gyökereit talál és lementsze egész csomó trágyát is kiemelhet, mert a lukásáskor elvágott szőlőgyökerecskék 100 és 100 finom hajszálgyökereket eresztenek a trágyába; ez mind mennyi gyökér szája. A tőke is üde, jól nő és neveli fáját, termését.

Ha ilyen bőjtösödés (új hajszálgyökér növés) nem következett be a trágyázás utáni évben, akkor vagy a trágyában nincs a szőlőnek szükséges tápanyag, vagy penészes, mert érlelen volt, vagy valami maró hatású anyag is van benne, szóval nem táplálék.

Auid, 1926. március hó.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége

folyó hó 2-án tartotta meg ezévi rendes közgyűlését. A Szövetségnek a közgyűlés elé terjesztett tartalmas jelentése szerint a Szövetség kötelékébe 335 szövetkezet tartozott.

A helyszínen tartott vizsgálatok, valamint egész éven át történt folytonos megfigyelések alapján a szövetkezetek örvendetes fejlődéséről számolt be az igazgatóság. A szövetkezetek önzetlenül fáradozó vezetői határtalan odaadással és kitarással igyekeztek szövetkezetük alapítóikét a mai viszonyoknak megfelelően újabb üzletrészek jegyeztetésével és befizetésével gyarapítani és megerősíteni, ami a szövetkezetek tulnyomó részénél eradéménnyel is járt és csak nagyon kevés azon szövetkezetek száma, amelyeknél e téren legalább haladás ki nem mutatható.

A szövetkezetek saját tőkéi az 1923. év végén 6,710.937 leit tettek ki, míg 1924. év végén 11,025.812 lei volt a befizetelt üzletrészek és tartalékok összege, tehát majdnem 100% os az emelkedés. A lefolyt 1925. évben ezen tétel még jóval kedvezőbb eredménnyel fog záródni, mert majdnem minden szövetkezetnél sikerült a vezetőségnek a tőkegyűjtést több-kevesebb szerencsével keresztül vinni.

Új szövetkezetek létesültek: *Aradon, Gyergyóremetén, Sllindján, Kolozsvárott*. Újból megkezdték működésüket a *papalci* és *szovátai* hsz.-ek. Viszont 15 életképtelen szövetkezet felszámolt.

Szövetkezetek közül most már sok olyan van, amely 25—30 éves eredményes mulitál

dicsekedhetik. Ez évben a *bereckli, etédi, székelyderzsi* és *bonyhai* hitelszövetkezetek ünnepelték jubiláris közgyűléseit.

A jelentés szerinti a központ anyagilag egészséges fellendülésnek indult. A szövetkezet alapító tagjai által befizetelt üzletrésztőke volt év elején 241.500 lei, az év végén 1,019.500 lei, szaporulat 778 009 lei. Rendes tagok által befizetelt üzletrésztőke volt év elején 782.400 lei, az év végén 986.500 lei, szaporulat 204.100 lei.

A Szövetkezeteknek nyújtott visszlezámítolási hitel kitélt év elején 4,092.180 leit, az év végén 11,977.045 leit.

Egész év folyamán 7288 drb. váltót számitolt le a központ, a kihelyezett összeg október hó végén volt a legnagyobb, amikor is az 12,800 000 leit tett ki.

A szövetkezet betétállománya volt az év elején 584.211 lei, az év végén 4,440.711 lei, szaporulat: 3,856 500 lei, mely szaporulat aránylag rövid idei működés iránti bizalom jele. A szövetkezet évi tiszta nyeresége összesen: 258 895.97 lei volt.

Egyleti élet.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmányja Kolozsvárt, 1926 évi március hó 28. napján, d. e. 1/211 órakor az egyesület Attila utca 10. sz. alatti székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelt tagjait meghívja.

Kolozsvárt, 1926. március 10.

Az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki bejelentések.
2. Titkári jelentések.
3. Esetleges indítványok.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1926. évi március hó 28 án, virágvasárnap, d. e. 11 órakor Kolozsvárt, az Attila u. 10 szám alatti székházában rendes évi közgyűlést tart, amelyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom.

Kolozsvár, 1926. március hó 10-én.

Br. Jósika Gábor sk.
egyleti elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
3. Az igazgató választmány jelentése az egylet 1925 évi működéséről.
4. Pénztári jelentés a zárszámadásokról és ezzel kapcsolatban az 1926 évi költségelirányzat megállapítása.
5. Esetleges indítványok.*

Invitare la adunarea-generala.

Societatea Agrară Ardeleană va aranja în ziua de 28 Martie 1926. Duminecă florilor, ora 11 a. m. în Cluj în casa proprie Str. Andrei Mureșan Nr. 10., adunarea-generală anuală, la care invit cu onoare pe membri Societății.

Cluj, la 10. Martie 1926.

br. Gábor Jósika ss.
președinte.

Program:

1. Cuvânt de deschidere.
2. Delegarea verificat orilor procesului verbal.
3. Raportul consiliului de direcție despre activitatea Societății în anul 1925.
4. Raport asupra socotelilor și în legătura cu această aprobarea bugetului pe anul 1926.
5. Eventuale propuneri.

Propunerile se vor înainta președintelui Societății cu 3 zile înainte de adunare în scris.

* A közgyűlés elé terjesztendő indítványok a közgyűlés előtt 3 nappal írásban beadandók az egyesület elnökségéhez.

Felhívás a cukorrépatermelőkhöz. A Cukorrépatermelők Szövetsége a múlt héten kiküldötte a községi szövetségek elnökeinek, illetve a termelők bizalmi férfiainak a métermázsánként 30 banl tagdíj fizetésére vonatkozó kötelezvényeket a szövetség 1926. évi programjával együtt. Ismételt és nyomatékkal hangsúlyozva fölkérjük a községi szövetségek elnökeit, illetve bizalmi férfiit, hogy kivétel nélkül minden cukorrépatermelővel irassak alá a kötelezvényeket, mert egyetlen termelőnek sem szabad kivonnia magát az érdekében kifejtett munka igen szerény összegű honorálása alól. A szövetség munkája kivétel nélkül minden termelő javát szolgálja ezért a lényegtelen összegű anyagi terhektől kivétel nélkül minden gazdának ki kell vennie a reá eső csekély aránylagos részt. Amennyiben bárki is vonatkozik a tagdíj fizetési kötelezettség vállalásától, kérjük, hogy szíveskedjenek a magukat kivonni szándékozó termelők neveit közölni a szövetség központi irodájával. *Az aláírott ívek beküldését f. hó 16 re kértük.* A felesleges levelezések elkerülése és költségkímélés okából, kérjük a községi vezetőköt, hogy az aláírott íveket a jelzett határidőre pontosan küldjék is be és ne várjanak erre újabb fölszólítást. Sorainkhoz csatoltuk a Szövetség 1926. évi munka programját és a Szövetség működésének 4-ik esztendőjében már kénytelenek vagyunk azt kijelenteni, hogy azon községek termelőinek, akik a reájuk háruló csekély anyagi tehernek viselését nem vállalják, a Szövetség nem fog semmi néven nevezendő előnyt nyújtani, mivel egyrészt nincsen abban az anyagi helyzetben, hogy díjtalanul nyújtsa szolgáltatásokat, másrészt azon községek termelőit, akik a terhek viselésében részt vesznek, nem rövidítheti meg azzal, hogy pénzüket árán szolgálja a nem fizető községek termelőinek az érdekeit. Legyünk tehát hűséges bajtársak és vállaljuk egymásért a közös cél érdekében valamennyien az aránylagos terheket.

Befejeződött a kolozsvári református teológiai gazdasági tanfolyam. Lapunk múlt számában is megírtuk, hogy az E. G. E. március hó első felében a kolozsvári református teológián egy gazdasági tanfolyamot tartott a felkészültek részére. A tanfolyamon az állattenyésztés, növénytermelés, növényvédelem, üzemtan, gazdaköri és szövetkezeti élet köréből Gy. Rosenberger Sándor, dr. Szász Ferenc, dr. Garda Kálmán, dr. Péter Béla, Farkas Árpád és Török Bálint tartottak előadásokat. A tanfolyam szombaton, folyó hó 13 án zárult be amelynek mirtegy 50 hallgatója volt, akik az előadásokat szorgalmasan hallgatták.

Előadás a kolozsvári gyümölcsfa tulajdonosok számára. A földművelésügyi miniszterium rendeletileg előírja a gyümölcsfák egyes kártevő rovarainak március 31 éig való úttátát. A hivatalból írtandó rovarokon kívül még számos kártevője van gyümölcsfáinknak, amelyek ellen való védekezés módjairól március hó 28 án, vasárnap d. e. 1/2 12 órakor az E. G. E. közgyűlést követően dr. Péter Béla c. gazdasági akadémiát igazgató előadást fog tartani az Erdélyi Gazdasági Egylet tanácstermében Kolozsvárt, Attila-utca 10 szám alatt (Str. Andrei Muresan 10.) Az előadás díjtalan. Az érdeklődő gyümölcsfa tulajdonosokat ezután hívja meg az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöksége. Kívánatos volna, hogy azon minél tömegesebben vegyenek részt az érdekeltek.

Tagdíjnyugtázás. Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be e héten:

1925. évre 100 L tagdíjat fizetett: Hanga Nagyszalonta (lélévi).

1925. évre 50 L tagdíjat fizetett: Titteldorf Ödön Menyháza.

1926. évre 100 L tagdíjat fizettek: Gazdakör Zabola, Papnevelő intézet Gyulafehérvár, Dobai P. Bálint Sarmaság, Hanga Nagyszalonta.

1926. évre 50 L tagdíjat fizetett: P.

Nagy Sándor Retteg, Titteldorf Ödön Menyháza, Koncz Ármin Székelyudvarhely.

1926. évre 100 L E. G. pótdíjat fizettek: Gazdakör Zabola, Papnevelő intézet Gyulafehérvár, Dobai P. Bálint Sarmaság, P. Nagy Sándor Retteg, Koncz Ármin Székelyudvarhely.

1926. évre előfizettek az E. G.-ra: Bodó József Marosludas (félévre), Klein Lipót Szénváralja (egész évre), Urmanczy Jeromos Toplicza (egész évre), M. kir. követség Bukarest (egész évre), dr. Veterány Viktor Temesvár (egész évre).

Törvények, rendeletek.

Közzétették az új kiviteli illetékeket.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli az új kiviteli illetékeket tartalmazó rendeletet. Eszerint az új kiviteli vámilletékek a következőképp alakulnak:

Élőállatok kiviteli illetéke. Ökör, bivaly és tehén új exportilletéke 600 kgr. súlyon felül 6000 lej darabonként. Ökör, bivaly és tehén exportilletéke 600 kgr.-on alul 4000 lej darabonként. Sertés 100 kgr. elősúlyon felül 1000 lej, 100 kgr.-on alul 600 lej darabonként. Vágott szarvasmarha és sertéshus 6 lej kgr.-ként. Lovak 6 éven felül 5000 lej darabonként.

A gabonaneműek új vámilletékei. A zab kiviteli illetéke 1926 május 1-től 10.000 lej vagononként. Repce és mustár 15.000 lej vagononként, korpa 2000, olajpogácsa 1500, bab, borsó és lencse 5000 lej, áizsmagvak 10.000 lej vagononként. Buza 18.000, rozs 10.000, fehér buzaliszt, rozs és integrált liszt 15.000, tésztaárak 10.000, búkköny 3000, konkoly (neghina) 500 lej vagononként.

A hagyma kiviteli illetéke, a metélőhagymán kívül (arpagic) 20 lej 100 kgr.-ként.

A gabonaneműek, petroleumtermékek és faipari termékek kiviteli illetékét erős valutában számítják. Az átszámítás alapját a font sterling árfolyama képezi. Az exportárak vámilletékeit leiben kell fizetni. Az elsőrelt árucikkek után kommisszió illetéket nem kell fizetni.

Az új exportilletékek március 10 én lépnek életbe.

Sackekék, Boronak, Vetőgépek, Fordson-Traktorok

Lófogatos kapálók magas töltőgetővel és mindenféle mezőgazdasági gépek nagy raktára. — Szükséglet esetén kérjen ajánlatot.

3897

Bartha Árpád
géposztálya

St.- Gheorghe—Sepsiszentgyörgy.

Vegyes közlemények.

A mezőgazdasági kamarák központjának alakulása. A hivatalos lap március 7-iki száma közli a mezőgazdasági kamarák központjának megalakulásáról szóló királyi rendeletet, amely szerint a kamarai központ igazgató-választmányában tagok gyanánt meg erősítettek: Traian Naum, Mircea Consinescu, Gh. Tomaziu, Alex. Ionescu Brădeanu, Victor Malor, Gh. Andreaş, Gherman Pântea, F. Dobos, C. Constantinescu, I. J. Călniceanu, Vladimir Atanasovici, C. I. C. Brătianu, Gh. Ionescu Siseşti, C. Oprean, G. Ionescu Brăila. Felügyelő bizottsági tagok: Agripa Popescu,

T. Acente, E. Adomovici. Pottagok: D. Căruntu, T. Mándru, Colonel C. Roşianu. Kormánybiztos gyanánt kinevezetett Manolescu Strunga. Fenti hivatalos választási lista alapján kinevezett tagokon kívül, amint értesülünk egy idejűleg az ellenzéki delegátusok ellenzéki listával választottak és az azon szereplőket jelenték ki megválasztott tagok gyanánt. Az ellenzéki kamarai központ elnöke Lucasievici volt miniszter. Ez a központ külön helyiséget is jelölt meg hivatalos helyiségül. Természetesen, hogy az ilyenformán lefolyt választás nem ment simán és a kormány kiküldöttje Cipaiianu miniszter katonai karhatalom segítségével igyekezett a rendet föntartani, mely körülmény általános felháborodást vont maga után. — Ilyen előzmények után nincs nagy reményünk arra, hogy a kamarai központ a közel jövőbe megfelelő közérdelemű munkát fejthessen ki. — E téttenség a vidéki kamarákra is ki fog hatni.

A kolozsvári mezőgazdasági kamara állattenyésztésszakosztálya nagyobb mennyiségű tenyészbikát bocsájt eladásra, mely körülményre felhívjuk az érdekelteket magyar fajta bikát vásárolni óhajtó gazdaközönséget. A bikák gr. Vass Béla mezőváhi birtokáról származnak nagyrésztben.

Méhészek gyűlése. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató választmánya folyó hó 11-én népes ülést tartott. A választmány foglalkozott a folyó hó 18-án tartandó közgyűlés előkészítésével, az idejűlét szükséglet biztosításának módozatával, elhatározta, hogy az egyesület házsongárdi méhésztelepét reorganizálni fogja, új méhészköri szabályzatot készített, tudomásul vette, hogy az Arad és Udvarhely vármegyei méhésztársak örömmel fogadták az egyesület azon tervét, hogy az idejűlét folyamán Aradon és Székelyudvarhelyen egy-egy vándorgyűlést rendez. Tudomásul vette a választmány a marosvásárhelyi és kolozsvári méhészeti tanfolyamok előkészítéséről szóló jelentéseket, majd 54 új tag fölvétele után Lakatos Tivadar az Udvarhelyvármegyei Méhész Egyesület elnöke természetben bemutatta a saját tervét szerinti készített „Margita” kaptárát. Az ülés ezután br. Jósika Gábor elnök eltelésével véget ért.

A kereszturi bikakiállítás. Jó pár évtized óta Székelykeresztúron minden év február 28-án kiállítással összekötött bikavásár tartatik. Régebben még a külföldi vevők is felkeresték e kiállítást, ahol a megfelelő tenyészállatokért az akkori viszonylatban is igen magas árakat fizettek. A tenyészállatot nevelő gazdák közt évek óta bizonyos elégedetlenség tapasztalható, amit csak fokoz az a hihetetlennek hangzó hír, hogy az apaállatok árát a vármegyei főállatorvos 26.000 leiben maximálta, megülván úgy a vevőknek, mint az eladóknak, hogy ennél többet kérjenek, vagy fizessenek. Azt kimondhatja az állatorvos, hogy a segély 5—10—12 ezer leunál több nem lehet, de ahhoz nincs joga, hogy megszabja azt, hogy prima bika ára nem lehet 26.000 leunál magasabb. És ha ez a hír a valóságnak megfelel, reméljük, hogy a gazdák érdekeinek védelmére hivatott vármegyei mezőgazdasági kamara is ismerni fogja kötelességét. A kiállításra 85 drb. bikát hajtottak fel s ezek között igen sok selejtes minőségűt. Az állam e kiállításra díjakat nem tűzött ki s így csak az Udvarhelymegyei Gazdasági Egylet adhatott csekélyebb összegű díjakat a kiválóbb állatok tulajdonosainak. *Simenthali* bikák után díjat nyertek: 1. *Lőrinczi* Ferenc fiálfalvai lakos, 2. *Miklósi* Károly kigalambfalvai, 3. *Györffy* Dénes kereszturi. *Erdélyi fehérfajta bikák* után: 1. *Dénes* Jánosné peteki, 2. *Kecseti* Zsigmond kigalambfalvi, 3. *Kovács* Mózes kereszturi. *Simenthali borjúk* után: 1. *Borbély* Mózes rugonfalvi, 2. *Molnár* Ferenc rugonfalvi, 3. *Györffy* Mózes kereszturi. *Simenthali tehének* után: 1. *Fazekas* Károly fiálfalvi, 2. *Burszán* Lajos fiálfalvi, 3. *Istok* Domokos. *Fehér tehének* után: 1. *Lőrinczi* Lajos

kereszturi, 2. Sándor Mózes kigalambfalvi, 3. László József szentábrahám lakosok.

A Gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület most tartotta meg tisztújító közgyűlését amelyen elhatározta, hogy újabb lendülettel indul neki a gazdák érdekében való közérdekű munkásságnak. Ehez az elhatározásához azonban mulhatatlanul szükséges a gazdatársadalom megértő támogatása, amely nemcsak az egyesület intézkedéseinek a helyeslésében, vagy dicséretében kell hogy kimerüljön, hanem anyagi támogatásban is meg kell hogy nyilvánuljon, mert állandó és biztos jövedelem nélkül az egyesület nem tevékenységét a kívánt mértékben. Az új tisztikar névsorát az alábbiakban közöljük és működéséhez szerencsét és sikert kívánunk. Elnök: *Barabássy József* főerdőmérnök. Alelnökök: *Id. Márton Lajos* és *Gereöffy Csanád*. Titkár: *Balázs Sándor*. Pénztáros: *Maurer Dániel*. Ügyész: *Dr. Ferenczy Balázs*. Gazdasági tanácsadó: *Kertész Béla*. Szertárnok: *György Fazakas István*. Igazgatóválasztmány: *Lázár János, Csibi János, dr. Miklóssy Viktor, Melik István, dr. Gaál Alajos, Id. Szász István, Páll József Eleké, Kolombán Ferenc Alberté, Páll Péter, Blénessy Félix, Madaras Balázs, Selyem István, Angi István, Fülöp Akos, Pusks Imre, dr. Barabás János, Kokaj Dénes, Molnár Lajos, Balázs Ferenc, Páll Lajos*.

Ismét kapható a

Kriegner-féle REPARATOR

hülés, csusz, köszvény elleni szer, minden gyógyszerárban. — Ára 60 Lei. Ahol nem kapható, oda 3 füveget 200 Lei utánvétellel küld a főraktár: **Farmacia Flohr Cluj.**

A szlovenszói cukortermelés. 1925/26-ban mennyiségben nagyszerű eredményt mutat. 11 gyár 15.8 millió q. répát dolgozott fel, 30.7 százalékkal többet mint az előző évadban. S ez már a háború előtti nívóval egyenlő. Répával 116 ezer m. hold volt bevetve az előző évi 135 ezerrel szemben 95 q. átlagterméssel. A cukortermelés végleges eredménye még ismeretlen, kb. 2,500.000 q. cukor lesz.

Bikakiállítás és vásár Désen. A dési mezőgazd. kamara március elején tartotta meg a rendes tavaszi tenyészkijáratást és vásárt. A felhajtás számbelileg elég jól sikerült. Felhajtottak 112 drb. erdélyi magyar és 15 drb. szimenthalli meg pinzgauai bikát. A tenyésztők között kiosztott állami jutalomdíjak összege tízezer lejt tett ki. Ezúttal az állam is megjelent vásárlóként és összesen 12 drb. bikát vásárolt köztenyésztésre községeknek. Legmagasabb árat Dész városa fizetett egy két éves szimenthalli bikáért, melyet 24000 lejtől vett meg. Az első díjat két éves fehér bikánál *Morár János* rettegi, egy éves erd. magy. bikánál *Széki István* felőri, tarka két évesnél *Borzási János* dési, egy évesnél *Casian Zacharia* árpástói kigazdák nyerte el. A középbirtokosok közül alig egy-két kiállító akad s az is csupán egy-egy állattal. Az állományon általában a végtagok visszafejlődése és a test helyes arányainak kedvezőtlen alakulása mutatkozik, melyen a mezőgazd. kamara egy havasi tenyész-állat nevelő legelő létesítésével ohajt igen helyesen segíteni. A legelő mellett sürgősen szükséges lenne a vérfrissítésre is, melynek elmaradása, vagy csak halasztása esetén is az erdélyi magyar marha fölött megkondíthatjuk a lélekarangot. Egy kitűnő igavonó fajta vész ki ezzel s nem látjuk kibontakozni valamely más fajta tenyészítésével a jövő erdélyi marha kialakulását sem. Országos kérdés ez, melyen a vidék szakemberei legjobb indulat mellett sem tudnak segíteni.

A kolozsvári vágóhidon bacteriológiai laboratóriumot szereltek fel az állati betegségek felismerhetése céljából és ujabban a belügymin. 993/c—926. számú rendelet alapján tejvizsgáló állomást is szerveznek a tejhamisítás szakszerű ellenőrizhetése céljából.

PIAC.

Piaci árak Désen. A március 2-i országos vásár úgy a kereskedőknek, mint a gazdáknak csalogást hozott. *Gabonáknak* stagnálnak, vagy epen esnek. A buza melynél a gazdák tavaszra emelkedést reméltek 930 leiről 720—840-re esett. Zab kissé szilárdult 650—680 lejes árak mellett, tengeri 370—410 lejes mázsánkénti árban. Paszuly 350—370, lóhere és lucernamag 40—55 lei kilonként. *Régi széna* 150—180 mázsánként lóhere és lucerna széna 170—200 lei *Tüzlifa*: hasított bükk 320—340 m³, tölgy 380—300 L. *Állatárak*: Hízó ökrök élősúlyban 20—22 L. kilonként. Jármosökrök páronként 20—22000 lei, fejőstehén borjuval 8—10000 lei, sertés élősúlyban 33 lei, szopó malac 300 lei darabonként, anyajuh 500 lei, bárány 3—400 lei

A beszercei országos állatvásárra 5000 szarvasmarhát, 350 lovat, 160 sertést és 100 juhot és bárányt hajtottak föl, de idegen vevők hiányában exportcélokra hízott ökröket nem vásároltak. Az ökröknek kilógrammonkénti ára élősúlyban 20—28 lej között váltakozott. Az állattenyésztési bizottság 20.000 lej értékű „Distol“-t osztott ki a megyei gazdák juhaj részére ingyen. Lekencén pedig 27.000 lejt fog kiosztani a folyó évi április 18-án rendezendő kiállításon.

A kolozsvári országos állatvásáron nagy felhajtás volt, az állatárak minden vonalon jelentősen emelkedtek a vámleszállítások hírére. A kirakóvásár megbukott, mert a város végére helyezték ki és szórták szét a vásárosokat, amiről a közönséget nem tájékoztatták előzetesen.

Vetőmagvak

eredeti
erfurti
behozatal!

Vetemény- és virágmagvak, garantált tiszta faj és csiraképes.

Lucerna- és lóheremagvak, arankamentes, államilag ólomzárolt.

Fü- és heretelék, állandó rétek és legelők bevetésére.

Fűkeverék, parkok és kertpázsit részére. Takarmányrépamag, eredeti északnémetországi és belöldi „Eli“ vetés.

Műtrágya, mérszénitrogén, 40%-os kálitrágya, szuperfoszfát.

Kertészeti, méhészeti és állatápolási cikkek.

Sürgöny: *Verkaufshalle Sibiu.* Telefon 200.

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület árucsernöke Sibiu.

Árjegyzék ingyen.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 3 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres aron számítatnak, Legkisebb apróhirdetés díja 30 lei.

Erdélyi Gazdák Zsebnaptára

az

1926.

évre.

Ára 24. L.

Megrendelhető

az

Erdélyi Gazda

kiadóhivatalában.

100 kat. hold birtok részben vagy egészben eladó Kolozsvár hatá-

rában délnek fekvő oldalon, Fötértől három kilométernyire, uralakással, gazdasági épületekkel, felszereléssel vagy anélkül. Olcsó áron vehető át. Cím a kiadó hivatalban. 3895.

Kiválóan bőtermő nemesített tavaszbuza, tavaszrozs, tavasz búkköny, nemesített csanádi zab és Eckendorfi répamag eladó. Lázár Simon keresztel. gazdaságában Torda. 3899.

Tavaszi ültetésre a legnemesebb fajtaú betegségmentes gyümölcs és szőlőültvényeket segélyfalkolai ültetvényeket árusít. Cótthfalusi és társai Oltvány iskolája. Targul-Mures. Jud. Mures-Turda. Árjegyzéket díjmentesen küldünk. 3886.

Megvételre keresek használt, fiatal egy 4 HP és egy 6 HP gőzgarnitúrát, továbbá egy 8 HP gőzlokomobilt. Bartha Árpád géposztálya Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy. 3908.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

Cluj-Kolozsvár, Piata Unirei (v. Mátyás király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25.000.000

Tartalékok; cca 24.200.000

Fiókjai: Désen, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. — *Affiliált intézetei:* Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T., Nagyenyed Torda-Aranycs Vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely — Aruraktárai a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít, mindenféle bankszerű üzletet előnyösen végez. — Safe deposit. Engedélyezett devizahely.

Importált

Takarmányrépamag

Gazdasági és kertimag továbbá

Lóhere és lucernamag Vetőbúkköny

állandóan raktáron.

Bartha Árpád

Sft. Gheorghe—Sepsiszentgyörgy.

3897

SĂMÂNȚA R.-T.

Timisoarai fiókja Strada Bursei No. 2.

Ajánl a következő idényre, Cenadul-Vechii tenyészetéből

Nemesített zabvetőmagot,

ugyanott elsőrangú mangalica tenyészkanok, fiatal tenyészokcák, valamint simenthall tenyészvikák kaphatók.

3892